

10. Toen spande een man de boog in zijn eenvoudigheid

Wij willen jullie, en allen die het leest, eens in gedachten meene-
men naar het stadje Woerden. Woerden is een plaats met rijke his-
torie. De eerste Noord-Nederlandse martelaar, Jan de Bakker, heeft
daar geleefd en verkeerd. Ook velen van Gods kinderen hebben
hier gewoond, zoals ook blijkt uit het verhaal dat nu volgt.

In het begin van de negentiende eeuw was er in Woerden een jon-
geman die zeer goddeloos leefde. Hij kende geen verschil tussen
zondag of werkdag. De kerk had hij nooit van binnen gezien. Kerk-
gaan was maar onzin. Nu was het over het algemeen maar droef
gesteld met de kerk in die tijd. De algemeen heersende godsdienst
was van een zodanig gehalte, dat degenen die de Heere vreesden
op vele plaatsen niet meer konden opgaan. Zij kwamen in onder-
linge gezelschappen samen.

In Woerden was het gelukkig nog anders. Hier was in de kerk nog
een kern die de zuivere gereformeerde waarheid begeerde. Zo werd
in 1815 door de kerkenraad een beroep uitgebracht op dominee
D.A. Detmar. Dit beroep werd door hem aangenomen. Deze leraar
heeft ook nog gestaan in Wijk bij Heusden. Vanuit Woerden is hij,
na een twintig jaren aldaar gearbeid te hebben, vertrokken naar
Ede. In laatstgenoemde plaats is nog een laan naar hem genoemd:
de Dominee D.A. Detmarlaan. Verschillende geschriften van hem
zijn thans nog te verkrijgen. Hierin spreekt hij nog nadat hij gestor-
ven is.

Keren wij nu terug naar de jongeman waarvan wij hierboven reeds
gewag maakten. Zijn naam was Klaas Visser. Tot zijn 33e jaar heeft
hij geleefd, gelijk hij later dikwijls onder vele tranen beleden heeft,
als zonder God in de wereld en in zondige vermaken. Zelfs menige
nacht bracht hij daarin door. Lichtzinnig van aard zijnde, bezigde
hij steeds onbezonnen taal. En wat meer is: hij kon onder de erg-
ste vloekers gerekend worden. De dag des Heeren misbruikte hij
schandelijk. Men zag hem dan veelal aan het vissen. En zo leefde hij

voort. Roekeloos, of er geen dood of eeuwigheid te wachten ware.
Dit leven heeft hij volgehouden totdat voor hem het ogenblik aan
mocht breken dat de Heere zeide: „Tot hiertoe en niet verder.”

Dit was op de 5e maart 1815, de dag dat dominee Detmar als herder
en leraar in de Hervormde Kerk van Woerden bevestigd werd en
's middags daar zijn intrede deed. De dag tevoren had zijn baas,
waar hij werkte, tot hem gezegd: „Klaas, gaat gij morgen óók niet
naar de kerk? Onze nieuwe predikant wordt dan bevestigd. Doe
dat nu eens, jongen, want zoals jij nu leeft, dat gaat verkeerd.” „Wat
verkeerd?” Lachend en spottend had hij zijn baas geantwoord en
erbij gevoegd dat het hem om het even was of er nu kerken of
dominees waren of niet. „Ik zoek mijn weg wel.” Wat zijn baas ook
aanvoerde, het veranderde niet. Van alle godsdienst afziende, had
hij zich geheel met lichaam en ziel de satan toegewijd.

Maar zie nu het wondere werk Gods. 's Morgens was hij, op deze
sabbatdag, nog wezen vissen. Maar toen de middaggodsdienst-
oefening zou beginnen, zag hij zoveel mensen naar de kerk gaan,
dat zijn nieuwsgierigheid gewekt werd. Hoewel hij het maar onzin
vond om zo'n dominee te gaan beluisteren, won zijn nieuwsgierig-
heid het toch van zijn afkeer.

Het godshuis was reeds zo vol, dat hij slechts met grote moeite bin-
nen kon komen. Hij moest zich met een staanplaats behelpen, vlak-
bij de deur. De dominee kon hij net zien. En zie nu hoe wonderlijk
de Heere handelt met degenen die Hij Zich ten doel stelt. Dominee
Detmar begon te zeggen hoe hij de opdracht van Zijn Zender had
om tot de grootste der zondaren, hoe lang en zwaar zij ook gezond-
digd mochten hebben, te zeggen dat er nog verzoening in het bloed
van Christus te vinden is.

Deze woorden vlogen als pijlen door de ziel van Klaas en deze
troffen hem zo, dat hij niet alleen in tranen uitbarstte, maar dat
hij trilde en beefde over zijn gehele lichaam. Hij verliet dadelijk
het kerkgebouw. Wenende kwam hij in zijn woning. Zozeer zag en
gevoelde hij zijn gruwelijke zonden, dat het hem een wonder werd
dat de Heere hem nog kwam te verdragen. Hij mocht de Heere bil-
lijken als Hij hem voor eeuwig zou verstoten.

Zo werd deze man in een ogenblik van een vloeker een bidder. In
korte tijd mocht hij dáár komen dat hij Christus door een waarach-

tig geloof mocht omhelzen als zijn Borg en Middelaar. „Nooit zal ik vergeten,” zo schrijft dominee Detmar, „hoe verheugd hij toen was in God. Lezen of schrijven kon hij niet, maar het bevindelijke werk Gods aan zijn ziel kon hij zo helder bespreken, dat elk er verwonderd over was.”

Visser is niet oud geworden. Een ruime ingang in de hemelse heerlijkheid mocht hij verkrijgen. Toen men aan hem vroeg hoe het met hem stond, daar het zichtbaar was dat het sterven zou worden, mocht hij antwoorden: „O, dat staat vast. Als ik weggegaan ben, moeten jullie zingen: Hoe zalig is het volk, enz. en: Maar 't blij vooruitzicht dat mij streelt,” enz.

Zo mocht hij heengaan in vrede.

Ziehier, jongens en meisjes, en allen die het leest, een kort verhaal van wat genade vermag. Moge de Heere deze geschiedenis, die dominee Detmar in één van zijn geschriften ons heeft nagelaten, nog heiligen aan onze harten.

We besluiten dit verhaal met de woorden van Israëls dichter:

*Gods verborgen omgang vinden
Zielen, daar Zijn vrees in woont;
't Heilgeheim wordt aan Zijn vrinden,
Naar Zijn vreëverbond, getoond.
D' ogen houdt mijn stil gemoed
Opwaarts, om op God te letten;
Hij, Die trouw is, zal mijn voet
Voeren uit der bozen netten.*

(Psalm 25:7)